

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

438. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 26. A 27. ZÁŘÍ 2007

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Zelená kniha o zlepšení účinnosti výkonu soudních rozhodnutí v Evropské unii: obstavení bankovních účtů

KOM(2006) 618 v konečném znění

(2008/C 10/02)

Dne 24. října 2006 se Komise, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 18. července 2007. Zpravodajem byl pan PEGADO LIZ.

Na 438. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 26. a 27. září 2007 (jednání dne 26. září), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 131 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 6 členů se zdrželo hlasování.

1. Shrnutí

1.1 Touto Zelenou knihou a v návaznosti na celou řadu iniciativ, jejichž cílem je vytvoření evropského soudního prostoru, Komise zahajuje konzultace o možnosti vytvoření legislativního nástroje Společenství s cílem zefektivnit vymáhání peněžitých pohledávek obstavením částek peněz na bankovních účtech dlužníků v jakémkoli členském státě na začátku řízení.

1.2 Na základě této Zelené knihy, kterou nelze posuzovat bez prostudování a analýzy pracovního dokumentu k ní přiloženého ⁽¹⁾ a zadané studie, z níž vychází, se zdá, že Komise má v úmyslu předložit jakýsi volitelný předpis, který upravuje právní systém pro evropský příkaz k obstavení bankovního účtu ve formě preventivního obstavení bankovních účtů bez ohledu na povahu dluhu a status zainteresovaných stran. Co se však týká definice cíle a rozsahu předmětu daného opatření, existují určité koncepční nesrovnalosti, a překlady dokumentu Komise do některých jazyků jsou velmi nespolehlivé.

1.3 Pokud jde o dopad takového opatření, nebyla vypracována žádná studie, a studie srovnávacího práva, z nichž vychází, se týkají pouze 15 členských států EU z 27. Za takových okolností se Výbor domnívá, přestože sdílí obavy Komise, že potřeba takového opatření není dostatečně opodstatněná z hlediska subsidiarity a proporcionality: stejného výsledku by bylo možné uspokojivě dosáhnout jednoduchou změnou dvou ustanovení v nařízení Brusel I.

⁽¹⁾ SEK(2006) 1341.

1.4 Výbor nenachází ani žádné logické opodstatnění pro omezení předmětu iniciativy této povahy na preventivní obstavení peněžních částek uložených na bankovních účtech. Navrhuje, aby byl její předmět rozšířen na další movitý majetek dlužníka, a po nezbytných změnách na obstavení po vydání příkazu k výkonu obstavení. Výbor také považuje za nutné zajistit, aby toto opatření doprovázela iniciativa týkající se transparentnosti bankovních účtů, povinností poskytovat informace a nezbytné důvěrnosti informací a pravidel na ochranu údajů.

1.5 Výbor souhlasí s Komisí, že pokud by bylo zavedení takového opatření považováno za absolutně nezbytné, vhodným nástrojem by bylo volitelné nařízení pro obstavení bankovních účtů dlužníka v jiných členských státech než v tom, v němž žije věřitel nebo je usazen jeho podnik.

1.6 Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem, a s cílem úplně vyhovět žádosti Komise o vydání stanoviska, Výbor předkládá podrobnou sérii technických a právních doporučení, aby bylo možné podle něj stanovit nejvhodnější systém pro tuto iniciativu, zejména s ohledem na soudní pravomoc, podmínky, za nichž může být vydán příkaz, horní hranice částek, které lze obstavit, výjimky, záruky na ochranu dlužníka a vlastníka-třetí strany společného účtu, kde sdílí stejnou odpovědnost, nebo účty, kde je odpovědnost poměrná, odvolání a lhůty, systém právních nákladů, povinností a závazků bank, kde jsou dané účty obstaveny, a vnitrostátní nebo mezinárodní soukromoprávní normy, které by rovněž mohly být uplatněny.

2. Obsah Zelené knihy

2.1 Touto Zelenou knihou Komise zahajuje konzultaci zainteresovaných stran o zlepšení vymáhání peněžních pohledávek. Jako možné řešení navrhuje vytvoření evropského systému pro obstavení bankovních účtů.

2.2 Úvodem Komise identifikuje současné problémy s vymáháním v občanskoprávním řízení v rámci „evropského soudního prostoru“ plynoucí z roztržitosti národních pravidel v této oblasti a uznává, že nařízení (ES) 44/2001 (Brusel I) ⁽²⁾ „nezajistí to, aby ochranný opravný prostředek, jakým je například bankovní zabavení vynesené ex parte, byl uznán a vykonán v jiném členském státě než ve státě, v němž byl vydán“.

2.3 Podle názoru Komise by tento nedostatek mohl potenciálně narušit hospodářskou soutěž mezi podniky v závislosti na účinnosti soudních systémů zemí, v nichž tyto podniky působí. Mohl by tak být překážkou hladkého fungování vnitřního trhu, jež vyžaduje stejnou účinnost a rychlost při vymáhání peněžních pohledávek.

2.4 Komise proto předkládá návrh na zavedení „evropského příkazu k obstavení bankovního účtu, který by věřiteli umožnil zajistit dlužnou nebo vymáhanou peněžní částku tím, že by zabránil výběru nebo převodu peněžních prostředků, které by jeho dlužník měl uložené na jednom nebo několika účtech na území Evropské unie“, a pro jeho zavedení nabízí podrobnou analýzu možného právního rámce, jehož kritéria jsou uvedena v otázce č. 23.

3. Souvislosti iniciativy

3.1 Tato iniciativa dobře zapadá do širší řady opatření, která Komise přijala s chvályhodným cílem

⁽²⁾ Úř. věst. L 12 z 16.1.2001. Stanovisko EHSV v této věci vypracoval pan Malosse (CES 233/2000 z 1. března 2000, Úř. věst. C 117 z 26.4.2000).

vytvořit evropský soudní prostor, poskytující právní podporu pro dokončení vnitřního trhu ⁽³⁾, zejména poté, co se z Bruselské úmluvy stalo nařízení Společenství ⁽⁴⁾ a nařízení, kterým se zavádí evropský exekuční titul ⁽⁵⁾.

3.2 Co se týká následků, které Komise správně zdůraznila, má pravdu ve svých praktických poznámkách k problematice výkonu rozhodnutí v různých zemích Evropy a k rozdílu v nařízeních, upravujících tato rozhodnutí, které plynou z nedostatku harmonizace řízení o výkonu na úrovni EU ⁽⁶⁾. Musíme také konstatovat, že tyto následky budou ještě horší vzhledem k nedávnému přistoupení 12 nových členských států. V této Zelené knize však Komise neprovádí podrobné zkoumání své iniciativy v souvislosti se zásadou subsidiarity a proporcionality.

3.3 Neznamená to, že by nebylo možné dosáhnout stejného výsledku nebo výsledku s podobným účinkem jednoduše změnou jednoho nebo dvou ustanovení nařízení Brusel I (zejména článků 31 a 47) tak, že by se rozšířila jejich působnost za současného zachování stávajícího systému. Bylo by to evidentně výhodnější z hlediska zjednodušení ⁽⁷⁾.

⁽³⁾ Jedná se, mimo jiné, o níže uvedené dokumenty:

- Sdělení Komise s názvem Akční plán o přístupu spotřebitelů k právní ochraně a urovnání sporů spotřebitelů na vnitřním trhu, 14. února 1996 (KOM(96) 13 v konečném znění).
- Sdělení Komise s názvem K účinnějšímu vynášení a vynucování rozsudků v Evropské unii (KOM(97) 609 v konečném znění, Úř. věst. C 33, z 31.1.1998).
- Zelená kniha o přístupu spotřebitelů k právní ochraně a urovnávání sporů spotřebitelů na jednotném trhu (KOM(93) 576 v konečném znění).
- Zelená kniha o alternativním řešení sporů v občanském a obchodním právu (KOM(2002) 196 v konečném znění, z 19.4.2002).
- Doporučení Komise ze dne 12. května 1995 o platebních lhůtách v obchodních transakcích a související sdělení Komise v Úř. věst. L 127, 10.6.1995, a Úř. věst. C 144, 10.6.1995.
- Směrnice 98/27/ES ze dne 19. května 1998 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů v Úř. věst. L 166, 11.6.1998.
- Směrnice 2000/35/ES ze dne 29. června 2000 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích, Úř. věst. L 200, 8.8.2000.
- Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Brusel I), Úř. věst. L 12, 16.1.2001. Stanovisko EHSV v této věci vypracoval pan Malosse (CES 233/2000, 1. března 2000, Úř. věst. C 117, 26.4.2000).
- Nařízení (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky, Úř. věst. L 143, 30.4.2004. Stanovisko EHSV v této věci vypracoval pan Ravoet (CESE 1348/2002, 11. prosinec 2002, Úř. věst. C 85, 8.4.2003).
- Nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech, Úř. věst. L 174, 27.6.2001. Zpravodajem stanoviska EHSV v této věci byl pan Hernández Bataller (CESE 228/2001, 28. února 2001, Úř. věst. C 139, 11.5.2001).
- Program opatření pro implementaci zásady vzájemného uznávání rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. C 12, 15.1.2001).
- Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení (Úř. věst. L 160, 30.6.2000); Stanovisko EHSV v této věci vypracoval pan Ravoet (CESE 79/2001, 26. ledna 2001, Úř. věst. C 75, 15.3.2000).
- Nařízení Rady (ES) č. 1347/2000 ze dne 29. května 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti obou manželů k dětem, tamtéž. Zpravodajem stanoviska EHSV v této věci byl pan Braghin (CES 940/1999, 20. října 1999, Úř. věst. C 368, 20.12.1999).
- Nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29. května 2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech, *Tamtéž*. Zpravodajem stanoviska EHSV v této věci byl pan Hernández Bataller (CESE 947/1999, 21. října 1999, Úř. věst. C 368, 20.12.1999).
- Rozhodnutí Rady ze dne 28. května 2001, které zřizuje Evropskou soudní síť v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 174 ze dne 27.6.2001). Zpravodajem stanoviska EESC v této věci byl pan Rétureau (CESE 227/2001, 28. února 2001, Úř. věst. C 139, 11.5.2001).
- Nařízení (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006 (Úř. věst. L 399, 30.12.2006), kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu. Zpravodajem stanoviska EHSV k návrhu nařízení (KOM(2004) 173 v konečném znění, 19.3.2004) byl pan Pegado Liz (CESE 133/2005, 22.2.2005, Úř. věst. C 221, 8.9.2005).
- Návrh nařízení o evropském řízení o drobných pohledávkách (KOM(2005) 87 v konečném znění, 15.3.2005). Zpravodajem stanoviska EHSV v této věci byl pan Pegado Liz (CESE 243/2006, 14.2.2006).

⁽⁴⁾ Nařízení (ES) č. 44/2001, 22.12.2000. Zpravodajem stanoviska EHSV byl pan Malosse (Úř. věst. C 117, 6.4.2000).

⁽⁵⁾ Nařízení (ES) č. 805/2004 ze dne 21.4.2004 vycházející z návrhu KOM(2002) 159 v konečném znění, 27.8.2002. Stanovisko EHSV 1348/2002 ze dne 11. prosince 2002, zpravodaj: pan Ravoet (Úř. věst. C 85, 8.4.2003).

⁽⁶⁾ Konkrétně jde o sdělení Komise s názvem K účinnějšímu vynášení a vynucování rozsudků v Evropské unii (Úř. věst. C 33, 31.1.1998).

⁽⁷⁾ Tyto dva články jsou velmi široké, což znamená, že by přijatý výklad měl být odvozen od precedenčního práva, konkrétně od případu Denilauer (rozsudek C-125/79 ze dne 21.5.1980, s. 1553) k článku 31. Otázky týkající se lhůt, mechanismů exequatur, podmínek řízení případu (potřeby prokázat „*fumus bonus iuris*“ a „*periculum in mora*“), prostředků/záruk obhajoby a částek, které lze zadržet/vyjmout, by mohly být předmětem dvou výše uvedených článků, čímž by došlo k rozšíření působnosti a byly by splněny cíle návrhu Komise.

3.4 Komise dosud neprovedla předběžné hodnocení dopadu, které by mělo vzít v úvahu nejen 15 členských států, jejichž situace byla analyzována ve studii, z níž vychází tato Zelená kniha⁽⁸⁾, ale všechny stávající členské státy. Hodnocení dopadu musí být doplněno řádným hodnocením opatření zaměřených na zajištění větší transparentnosti, pokud jde o dlužníková aktiva a základní přístup k informacím o jeho bankovních účtech (s řádným ohledem na ochranu bankovního tajemství), protože pouze po zvážení všech těchto faktorů je možné provést správné hodnocení iniciativy z hlediska (a) potřeby její existence, (b) jejího předmětu a (c) jejího opodstatnění.

4. Obecné připomínky

4.1 Výbor rozdělil své připomínky do dvou kategorií:

- a) obecné připomínky týkající se otázek hmotného práva souvisejících s povahou a působností ustanovení a
- b) konkrétní připomínky týkající se procesních otázek.

4.2 Úvodní problematika: termíny a pojmy

4.2.1 Protože po Zelené knize bude pravděpodobně přijat právní nástroj (pravděpodobně ve formě nařízení Společenství), termíny použité k určení pojmů, které definují povahu následného procesního příkazu, musí být nesmírně pečlivě a technicky a právně přesné v každém jazyce Společenství.

4.2.2 Současná situace je taková, že alespoň v pěti jazykových verzích⁽⁹⁾ nejsou termíny, které používá Komise k pojmenování typu opatření, které zamýšlí použít, jednoznačné a nutně ekvivalentní. To může vést k technickým a právním nejasnostem ohledně právní povahy ustanovení. Komise by proto měla jednat rychle, aby zajistila přesnost překladů a vyhnula se nejistotě vyplývající pouze z použití nesprávné terminologie⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Pro úplnější pochopení obsahu Zelené knihy bychom měli vzít v úvahu nejen pracovní dokument Komise (SEC(2006) 1341) ze dne 24.10.2006, ale také studii č. JAI/A3/2002/02 v jejím novém znění ze dne 18.2.2004, kterou vypracoval Prof. Dr. Burkhard Hess, ředitel Institutu srovnávacího a soukromého mezinárodního práva na Univerzitě v Heidelbergu, a kterou lze nalézt na adrese: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm.

⁽⁹⁾ Jedná se o termíny, s nimiž je zpravodaj obeznámen. Bohužel, nezná tyto termíny v dalších 22 jazycích.

⁽¹⁰⁾ Anglický termín „attachment“ je dokonce ve svém technickém/právnickém smyslu dvojznačný, protože může odkazovat na to, co se v portugalštině nazývá buď „penhora“ nebo „arresto“. Vzhledem k povaze opatření by i v angličtině bylo lepší použít termín „arrestment“ nebo „freezing order“, aby byl jasný rozdíl mezi tímto pojmem a pojmem „garnishment“. Kromě toho pouze italský překlad – „sequestro conservativo“ – správně vyjadřuje preventivní a omezující povahu tohoto opatření; francouzský termín „saisie“ s dodatečným vysvětlením, že by mohl být „vydán soudem ve zkráceném řízení“, splňuje požadavek; španělský termín „embargo“ se nezdá být adekvátní k tomu, aby vyjádřil účel opatření. **V každém případě je použití slova „penhora“ zcela nepravdivé a mělo by být nahrazeno termínem „arresto“.**

4.2.3 Z analýzy navržených podmínek (nutnost prokázat „*fumus boni iuris*“ a „*periculum in mora*“) a účelu (obstavení či zablokování částek uložených na bankovních účtech až do vynešení konečného rozsudku a výkonu v občanskoprávním řízení s cílem získat náhradu peněžních prostředků – samozřejmě těch, které jsou občanskoprávní nebo obchodní povahy, a nikoli těch, které vyplývají z trestněprávního řízení) můžeme regulérně dojít k závěru, že je to **ochranný příkaz ve formě preventivního obstavení**.

4.3 Působnost opatření⁽¹¹⁾

4.3.1 Výbor má také pochybnosti ohledně omezení působnosti ochranného opatření na „bankovní účty“.

4.3.2 Obstavení peněžních aktiv, jež nutně musí být univerzální, by mělo platit pro všechna dlužníková aktiva až do výše částky, která má být obstavena. Ochranný opravný prostředek, který byl navržen, by se mohl zaměřit také na další aktiva dlužníka k možnému obstavení, včetně dluhových cenných papírů, akcií, zástavních listů a dalších nároků a pohledávek vůči třetím stranám, a nejen pouze na peněžní prostředky uložené na určitých bankovních účtech nebo na účtech jiných druhů finančních institucí. Není důvod předpokládat, že by bylo nadměru složité rozšířit působnost opatření tak, aby se vztahovalo alespoň na movitý majetek, který nemusí být registrován, a také na peněžní nároky dlužníka (včetně akcií, zástavních listů, nájemného a dalšího příjmu, finančních částek vlastněných třetími stranami atd.), tj. movitý majetek přímo související s bankovním účtem.

4.3.3 Kromě toho se zdá být neopodstatněné omezení působnosti nástroje Společenství na preventivní obstavení bankovních účtů: bylo by účelné jej rozšířit s nezbytnými úpravami tak, aby pokrýval obstavení těchto aktiv po vydání příkazu k výkonu obstavení, vzhledem k tomu, že by pak mohlo také dojít ke stejným problémům s obstavením a zmizením zboží (což odůvodňuje opatření).

4.3.4 Komise by tedy měla řádně zhodnotit a odůvodnit hodnotu a náklady opatření, které se týká pouze preventivního obstavení peněžních prostředků uložených na bankovních účtech dlužníka.

4.4 Načasování návrhu na vydání příkazu k obstavení bankovního účtu

4.4.1 Jak je uvedeno výše, otázku načasování návrhu na vydání ochranného příkazu automaticky řeší jeho samotná podstata. V souladu s osvědčenými právními postupy by mělo být možné požádat o vydání ochranného příkazu kdykoli v průběhu soudního řízení, k němuž se vztahuje, konkrétně před zahájením hlavního řízení, jako přípravné a preventivní řízení, protože právě v tomto okamžiku je z praktického hlediska nejužitečnější.

⁽¹¹⁾ Podle názoru Výboru by se měla omezit pouze na občanskoprávní a obchodní dluhy.

4.4.2 Musíme vzít evidentně v úvahu zvláštní charakteristiky režimu v závislosti na tom, zda je ochranné opatření provedeno před zahájením hlavního řízení nebo vydáním rozhodnutí o potvrzení nároku, před řízením o výkonu příkazu nebo v jeho průběhu, nebo v závislosti na tom, zda bylo či nebylo podáno odvolání k vyššímu soudu proti příkazu vydanému soudem první instance, a konečně v závislosti na tom, zda má vymahatelné právo formu příkazu či nikoli (dlužní úpis, vlastní směnka, šek nebo jiný vymahatelný dokument).

4.5 Pravomoc soudu

4.5.1 Do jisté míry je otázka pravomoci soudu zabývat se ochranným příkazem a vydávat jej také vyřešena již výše. Příslušný soud je evidentně ten, který je odpovědný za řešení hlavního případu, a to od okamžiku, kdy byla podána žaloba/proveden výkon.

4.5.2 Soud státu, v němž se nachází bankovní účty, by měl mít **také** pravomoc, je-li však požádáno o vydání příkazu **před tím, než** je podána žaloba/zahájen výkon. V takovém případě se však musí zajistit, že jakmile je podána žaloba/návrh na výkon, odpovědnost za ochranný příkaz, který byl vydán, přechází na soud zabývající se hlavním případem. I když spadá do jiné národní jurisdikce, měl by tento soud takové rozhodnutí přijmout, aniž by vyžadoval řízení o uznání ⁽¹²⁾.

4.6 Podmínky pro vydání příkazu

4.6.1 Existuje základní potřeba zajistit, aby **podmínky**, které Komise správně stanovila v bodě 3.2 Zelené knihy – „*fumus boni iuris*“ a „*periculum in mora*“ –, byly splněny. Jestliže však byl již vydán soudní příkaz nebo jiný druh vymahatelného práva, bude vyžadován pouze důkaz „*periculum in mora*“, jinými slovy naléhavá potřeba příkazu k obstavení.

4.6.2 Další podmínkou pro vydání příkazu by mohl být důkaz, že věřitel vyvinul přiměřené úsilí k získání dluhu se souhlasem dlužníka, aniž by požadoval náhradu prostřednictvím soudů.

4.6.3 Neexistence požadavku **předběžného výsledku** dlužníka je zásadní, má-li být příkaz účinný. To by však mohlo jít ruku v ruce s **poskytnutím záruky, kterou stanoví soudce**, v dostatečné výši, aby pokryla ztrátu nebo škodu, bude-li opatření odloženo během hlavního řízení nebo při odvolání (nemá-li odkládací účinek), za předpokladu, že opatření je vydáno před tím, než příkaz nabude právní moci.

4.7 Částka, která má být zajištěna, a výjimky

4.7.1 Částka, kterou má příkaz zajistit, nesmí přesáhnout částku, která je údajně dlužná a nesplacená, a vzniklou částku úroku z prodlení (bez ohledu na to, zda je smluvní nebo

zákonný) do okamžiku, kdy byl podán návrh na příkaz k výkonu.

4.7.2 V souvislosti s preventivními řízeními, která jsou nevyhnutelně přechodná, a vzhledem k závažnosti obstavení částek, které jsou na bankovních účtech, Výbor nepovažuje za legitimní zahrnout jakékoli další částky, zejména k úhradě budoucích plateb úroků, výdajů právníků, bankovních poplatků, soudních výloh atd.

4.7.3 Výbor si je vědom toho, že zavedení takového systému by mohlo bankám způsobit dodatečné náklady. Výbor však považuje za nelegitimní zahrnout tyto náklady do částek, které mají být obstaveny na jakémkoli bankovním účtu údajného dlužníka. Vnitrostátní právní předpisy by měly stanovit ujednání pro bankovní poplatky a pro jejich znovuzískání od věřitelů, které toto řízení použijí. Tyto poplatky by měly být připočítány k částce pro zaplacení soudních výloh, která bude vypočítána na konci řízení.

4.7.4 Nástroj Společenství by měl také určit podmínky pro stanovení výjimek z výkonu, aby dlužník mohl (je-li dlužník fyzická a nikoli právní osoba) uspokojit své základní potřeby a základní potřeby své rodiny, které by příkazem k výkonu mohly být ohroženy.

4.7.5 Po vydání ochranného příkazu by banka měla, v souladu s právními předpisy státu, v němž je držen bankovní účet, a pokud banka má takové informace, informovat soud o jakémkoli omezení v souvislosti s výkonem příkazu k obstavení s ohledem na druh účtu dlužníka (běžný účet, spořitelni účet, hypoteční účet atd.), na druh příjmu nebo výdělku, který je na účet vyplácen (mzdy, odměny, platy, starobní důchody a renty, platby sociálního zabezpečení atd.), a způsob výdajů souvisejících s účtem (hypotéka, splácení auta, nájemné, spotřebitelský úvěr, živobytí pro rodinu atd.).

4.8 Účty třetích stran

4.8.1 Stejně tak se zdá, že neexistuje opodstatnění ani pro rozšíření působnosti ochranného příkazu na bankovní účty na jména třetích stran. V případech, kde není možné přesně stanovit, jaká část peněz na účtu patří dlužníkovi, mělo by se předpokládat, že každý držitel má stejný podíl.

4.8.2 Je také nepřijatelné, aby bylo obstaveno několik účtů k úhradě stejné částky, ačkoli připouštíme, že neexistuje jednoduché řešení v případě, že jsou účty v různých státech: každý soud, jenž má pravomoc, by mohl být požádán o vydání příkazu, aniž by si byl vědom toho, že stejný návrh na vydání příkazu byl podán jinde. Problém by přetrval až do okamžiku, kdy by všechna řízení byla vedena centrálně soudem, který má pravomoc projednat hlavní případ.

⁽¹²⁾ Viz Rozsudek Soudního dvora v případě Van Uden Maritime B.V. ze dne 17.11.1998 – Case C-391/95 (European Court Reports 1998, page I-07091).

4.8.3 V souvislosti s touto iniciativou by proto bylo vhodné stanovit jasnou **povinnost poskytovat informace** o straně, která podává návrh na obstarání, a o bankách podléhajících ochrannému příkazu, a také povinnost pro banky a soudy v různých členských státech, aby spolupracovaly za současného úplného dodržování pravidel o důvěrnosti informací, ochraně údajů a bankovním tajemství, jak je správně uvedeno ve studii, která byla podkladem pro Zelenou knihu.

4.8.4 Mohlo by být například stanoveno, aby byly obstarané částky sníženy *ex-post* a v krátké lhůtě, jakmile budou získány informace z různých bank, jde-li o více než jednu banku.

4.9 Záruky na ochranu dlužníka

4.9.1 Je důležité, aby byla zaručena ochrana dlužníka tak, že mu budou poskytnuty **prostředky k vznesení námitek proti příkazu k výkonu obstarání v přiměřené časové lhůtě** – Komise navrhuje, aby lhůta trvala nejméně 20 kalendářních dní – aby mohl dokázat:

- a) úplnou či částečnou neexistenci pohledávky;
- b) neexistenci „*periculum in mora*“;
- c) že zablokovaný účet je nesprávný;
- d) že jsou základní potřeby dlužníka a jeho rodiny (v případě fyzických osob) tímto opatřením ohroženy.

4.9.2 Za tímto účelem by mělo být stanoveno, aby soud mající pravomoc dlužníka informoval, jakmile uzná, že na účtu jsou dostatečné prostředky, aby bylo možné obstarat údajně dlužnou částku. Dotyčná banka by měla v souladu s podmínkami stanovenými soudem poskytnout stejné informace dlužníkovi, jakmile dojde k obstarání účtu.

4.9.3 Nástroj Společenství by měl také stanovit **prostředky ochrany a příčiny a důvody námitek/odvolání** a harmonizovat je na úrovni Společenství, aby bylo možné zajistit že případy se budou řešit stejným způsobem ve všech kompetentních jurisdikcích a že budou stejné prostředky ochrany. Důležitou otázkou bude určit způsob odvolání (bez ohledu na to, zda je či není odkladné) a soud, který bude mít pravomoc odvolání projednat, když soud, který vydává příkaz, a soud, který projednává hlavní řízení spadají do různých vnitrostátních jurisdikcí.

4.9.4 Je také důležité, aby byla stanovena **lhůta** pro vznesení hlavního nároku nebo žádosti o exequatur, která začne běžet ode dne, kdy je věřitel informován o vydání příkazu k výkonu. Výbor se domnívá, že by bylo rozumné stanovit lhůtu 60 kalendářních dní, a to bez ohledu na rozsudek o vydání ochranného příkazu.

4.10 Nástroj Společenství a jeho povaha

4.10.1 Ze Zelené knihy jasně nevyplývá, jaký právní nástroj má v úmyslu Komise použít k provedení této iniciativy. Vzhledem k požadovaným cílům a jako prostředek k zajištění stejnosti řízení v různých členských státech, EHSV se domnívá, že by nástroj měl být ve formě **nařízení**, jak je tomu také u dalších podobných nástrojů v souvislosti s evropským soudním prostorem.

4.10.2 Těto oblasti se týká různorodá, ale vzájemně provázaná problematika. Bude-li toto opatření považováno za nezbytné, Komise by mohla – jak tomu bylo u ostatních totožných nástrojů – stanovit, že toto řízení bude použitelné pouze u přeshraničních případů a že bude **volitelné** (28. režim), což věřitelům umožní, aby zvolili mezi harmonizovaným nástrojem Společenství a současnou možností aplikovat ustanovení mezinárodního práva soukromého.

4.11 Náklady

EHSV navrhuje, aby normy upravující náklady byly stejné s normami uvedenými v čl. 7 nařízení (ES) č. 805/2004 spolu se všemi potřebnými změnami ⁽¹³⁾.

5. Konkrétní připomínky

5.1 V souvislosti s problematikou samotné formy Výbor souhlasí s tím, že by pro rozsudky o vydání ochranného příkazu měl být zrušen exequatur (doložka vykonatelnosti) bez ohledu na pravomoc soudu.

5.2 Výbor se také domnívá, že pravidla upravující povinnost soudů informovat banku a údajného dlužníka by neměla mít za následek nezbytné formality za předpokladu, že zajistí autentičnost nástroje a totožnost dlužníka. Zde se zdají být vhodná pravidla stanovená v nařízení (ES) č. 1348/2000 ⁽¹⁴⁾. Určení, které účty mají být obstarány, by také mělo být co nejdokonalší, abychom se vyhnuli obecnému příkazu k obstarání.

5.3 Výbor se také domnívá, že příkaz vydaný soudem by měl být proveden bankou podle podmínek stanovených soudem, přičemž by měly být zabezpečeny jakékoli probíhající legitimní operace, např. předchozí závazky zaručené dlužními úpisy, vlastními směnkami a šeky, a závazky preferovaných věřitelů, jako je stát, úřady sociálního zabezpečení nebo zaměstnanci. V jakémkoli případě by banka měla být odpovědná za zůstatek na účtu ke dni přijetí příkazu k obstarání a měla by zajistit, aby byl účet automaticky obstarán, jakmile dojde příkaz, a to i elektronicky, pokud se tak stane mimo pracovní dobu. Banka by poté měla být odpovědná za jakoukoli nedbalost v případě zmiřeni částek.

⁽¹³⁾ Čl. 7 stanoví, že „pokud rozhodnutí zahrnuje vykonatelné rozhodnutí o výši nákladů spojených se soudním řízením, včetně úrokových sazeb, musí být potvrzeno jako evropský exekuční titul rovněž s ohledem na náklady, pokud dlužník nepodal v průběhu soudního řízení v souladu s právem členského státu původu konkrétní námitku proti úhradě takových nákladů.“

⁽¹⁴⁾ Nařízení (ES) č. 1348/2000 ze dne 29.5.2000, Úř. věst. L 160, 30.6.2000.

5.4 Výbor souhlasí s požadavkem, že banky musí bezodkladně informovat soud, elektronicky či jiným způsobem, o vykonání příkazu.

5.5 Právo Společenství by nemělo stanovit pravidla pro roztržidění věřitelů soutěžících o stejný bankovní účet. Výbor upřednostňuje uplatnění vnitrostátních právních předpisů.

5.6 Výbor se domnívá, že praktický výkon příkazu by měl být upraven zákonem země, která má v této věci působnost, v souladu s platnými obecnými normami o řešení sporů.

5.7 Na závěr by Výbor chtěl Komisi upozornit především na potřebu úpravy mechanismu pro překládání dokumentů souvisejících s fungováním navrhovaného systému v souladu s mechanismem zavedeným podle čl. 21 odst. 2 písm. b) nařízení (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006.

V Bruselu dne 26. září 2007

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Zjednodušení právního prostředí v oblasti strojírenství

(2008/C 10/03)

Dne 8. ledna 2007 požádali místopředsedové Evropské komise, paní Margot Wallström a pan Günter Verheugen, Evropský hospodářský a sociální výbor o vypracování průzkumného stanoviska ve věci *Zjednodušení právního prostředí v oblasti strojírenství*.

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 18. července 2007. Zpravodajem byl pan IOZIA.

Na 438. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 26. a 27. září 2007 (jednání dne 26. září 2007), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 138 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 3 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropské strojírenství je významným a strategickým průmyslovým odvětvím evropského hospodářství. V roce 2006 činil obrat tohoto odvětví několik stovek miliard eur a byl dosažen více než 130 000 podniky, které vyvážejí třetinu své produkce. Strojírenství a elektrotechnický průmysl zaměstnává v Unii přes 4 miliony vysoce kvalifikovaných pracovníků a vykazuje se významnou přidanou hodnotou.

1.2 Strojírenství a elektrotechnický průmysl, více než jiná odvětví, umožňuje uskutečňovat cíle lisabonské agendy díky rozvoji celoživotního vzdělávání, výměně zkušeností a osvědčených postupů, udržování své konkurenceschopnosti na co nejvyšší úrovni a schopnosti proniknout na světové trhy.

1.3 Výbor podporuje iniciativy Komise zaměřené na posílení konkurenceschopnosti tohoto odvětví a zlepšení výchozího právního rámce prostřednictvím lepší a účinnější právní úpravy zohledňující situaci v odvětví, ve kterém působí desítky tisíc

malých a středních podniků. Mít lepší právní předpisy, alespoň co se týče tohoto odvětví, neznamená nemít žádné předpisy, ale poskytnout stabilní a jasný rámec pro snadné uplatňování předpisů s co nejnižšími administrativními náklady.

1.4 Výbor vyjadřuje své uspokojení nad tím, že od Komise obdržel tento delikátní úkol vymezit s co nejširším souhlasem okruhy, ve kterých má dojít k zjednodušení stávajících právních předpisů Společenství, tak jako u činností, které přiměly zákonodárné orgány zlepšit a zjednodušit právní úpravy.

1.5 Výbor bere na vědomí, že v tomto odvětví probíhají nejrůznější zákonodárné iniciativy, a je tedy třeba sladit různé existující zájmy: ekonomické, sociální, environmentální. Uskutečnění vnitřního trhu nesmí ohrozit jiné zájmy, které si zasluhují vysokou pozornost, jako je zdraví a bezpečnost pracovníků, ochrana spotřebitele, ochrana životního prostředí, a to vše v rámci cílů lisabonské agendy. Dle názoru Výboru je zapotřebí integrovaná strategie, koordinovaná mezi různými iniciativami.